

UPUTE ZA ANKETU

Znanstveni projekt Istraživanje i planiranje održive mobilnosti i turizma – IPOMIT

1 Polazište

Republici Hrvatskoj može se dodijeliti atribut auto – destinacije kada su u pitanju turistička putovanja koja u njoj imaju svoje odredište. Prema podacima iz istraživanja turista i jednodnevnih posjetitelja (TOMAS za 2022/2023), dolazak gostiju prikazan je u donjoj tablici:

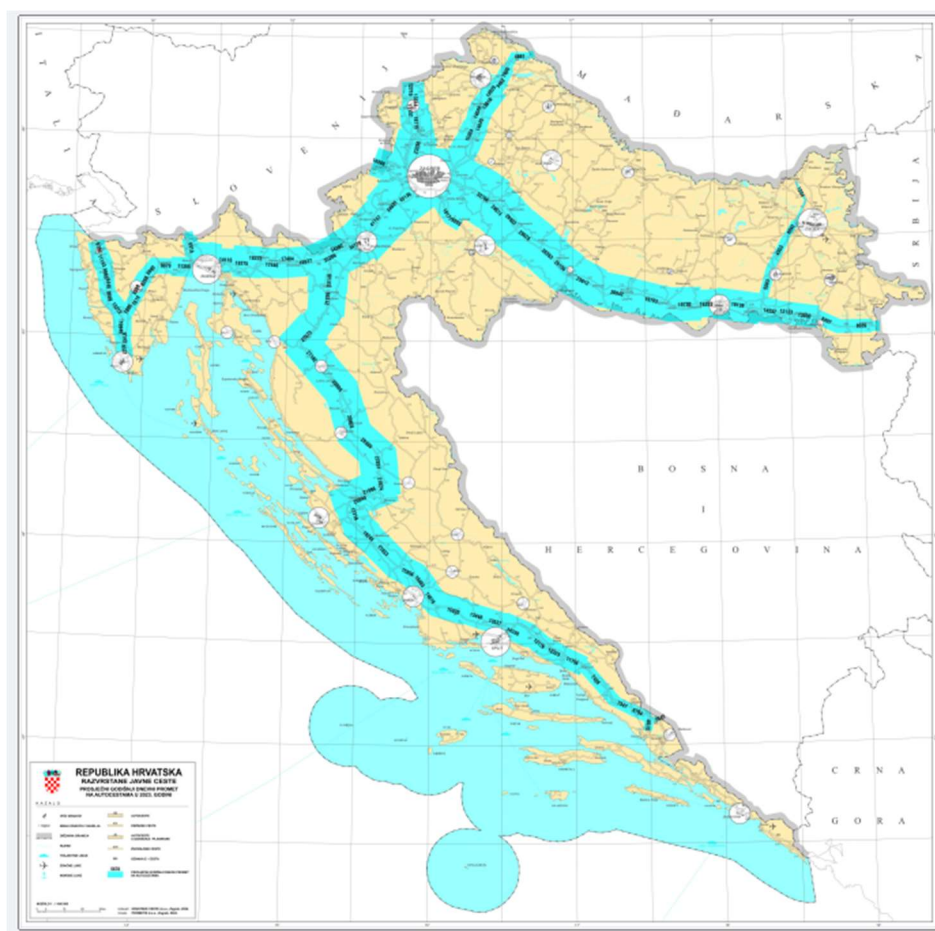
PRIJEVOZNO SREDSTVO

Prijevozno sredstvo	Ukupno (%)	Jadranska Hrvatska (%)	Kontinentalna Hrvatska (%)
Automobil	66,0	66,5	56,9
Automobil s kamp-kućicom	9,1	9,5	0,4
Kamper	6,6	6,8	1,5
Autobus	2,4	2,1	8,0
Motocikl	1,5	1,5	1,1
Bicikl	0,1	0,1	0,2
Zrakoplov	13,9	13,1	30,5
Brod ili trajekt	0,2	0,2	0,1
Jahta ili jedrilica	0,0	0,0	0,0
Nešto drugo	0,2	0,2	1,3
UKUPNO	100,0	100,0	100,0

U Jadransku Hrvatsku postotak dolazaka cestovnim prijevozom je 85,7% posjetitelja. Ukupno, dolazak cestovnim i zračnim putem čini 99,6% svih putovanja.

Navedeni podaci pokazuju koliko je važno istražiti prihodovne i okolišne utjecaje individualnog cestovnog prometa koji je dominantan oblik prijevoza posjetitelja¹. Do sada u Hrvatskoj nije napravljeno istraživanje koje bi pomoglo u procjeni koliki je stvaran broj (ili udio) vozila posjetitelja u prometnim tokovima na glavnim cestovnim pravcima te koliki prihod oni generiraju, a koliko stvaraju negativnog utjecaja na okoliš.

U kontekstu prethodno rečenog razvidno je da je, za potrebe ovog istraživanja, nužno provesti **primarno istraživanje (anketiranje)** koje bi pomoglo u procjeni udjela turističkog individualnog cestovnog prometa u ukupnom prometu na glavnim auto-cestovnim pravcima. Kako su ovakva istraživanja, koja se provode na terenu, vrlo zahtjevna i skupa, u njegovu dizajniranju se nastojao postići kompromis između obuhvata istraživanja i kvalitete rezultata koje će se njime dobiti.

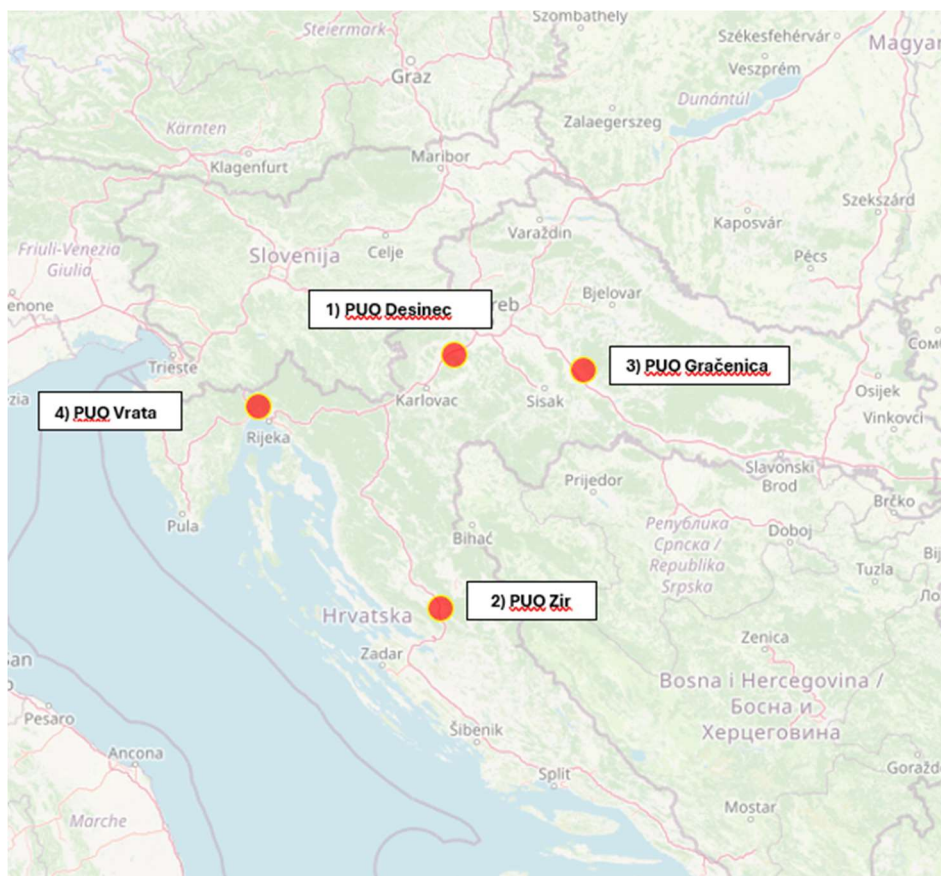
Slika 1 Prosječni dnevni promet na autocestama u Hrvatskoj 2024.²

¹ Prema definiciji Svjetske turističke organizacije (UNWTO) pod pojmom „posjetitelji“ podrazumijevaju se turisti i jednodnevni posjetitelji. Turisti, za razliku od jednodневnih posjetitelja, ostvaruju najmanje jedno noćenje u destinaciji

² Izvor: Brojanje prometa na cestama Republike Hrvatske 2023., Hrvatske ceste, 2024.

Osnovu ovog primarnog istraživanja čine ankete koje treba provesti na četiri najprometnija presjeka na cestovnoj mreži Hrvatske koji se nalaze na glavnom transverzalnom pravcu (autocesta A1, prije i nakon interregionalnog čvora Bosiljevo), glavnom longitudinalnom pravcu (autocesta A3) i istarskom pravcu (na autocesti A7), prema donjoj tablici:

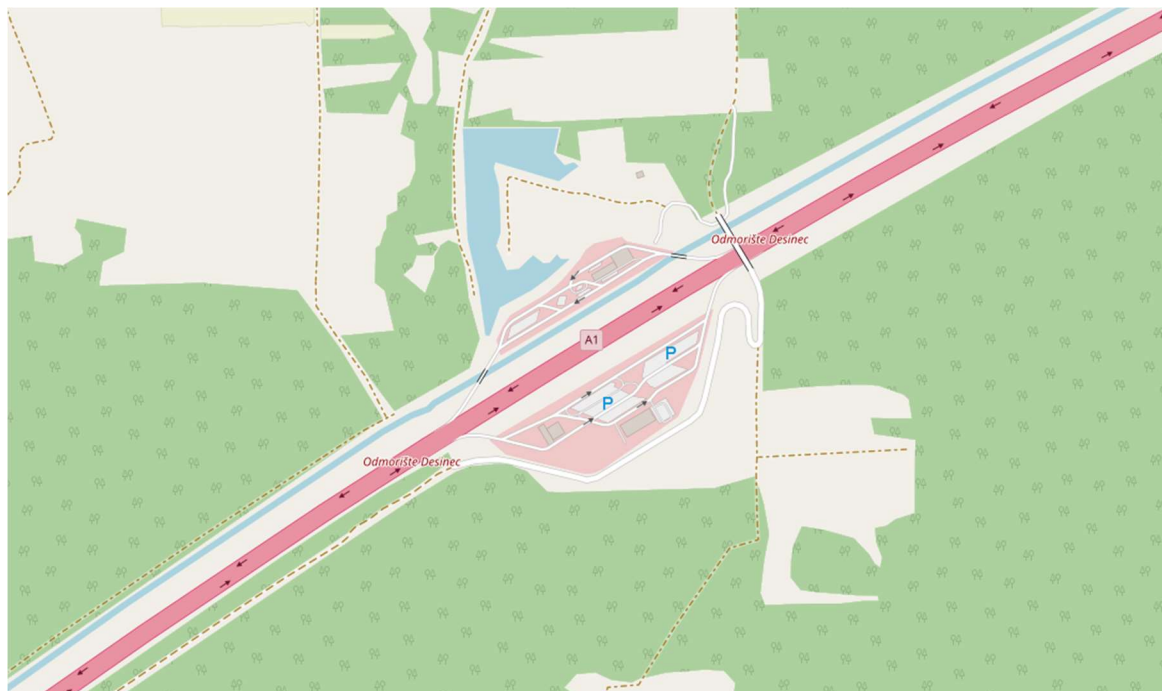
RB	AUTOCESTA	ODMORIŠTE	BROJ DANA I DATUM	VRIJEME	BROJ ANKETARA
1	A1	Desinec (sjever i jug)	1 radni dan i 1 neradni dan u sezoni od 01.06. do 01.09. 2025.	od 08.00 h do 18.00 h	2+2
2	A1	Zir (istok i zapad)	1 radni dan i 1 neradni dan u sezoni od 01.06. do 01.09. 2025	od 08.00 h do 18.00 h	2+2
3	A3	Popovača Gračenica (sjever i jug)	1 radni dan i 1 neradni dan u sezoni od 01.06. do 01.09. 2025	od 08.00 h do 18.00 h	2+2
4	A7	Vrata Jadrana (sjever i jug)	1 radni dan i 1 neradni dan u sezoni od 01.06. do 01.09. 2025	od 08.00 h do 18.00 h	2+2

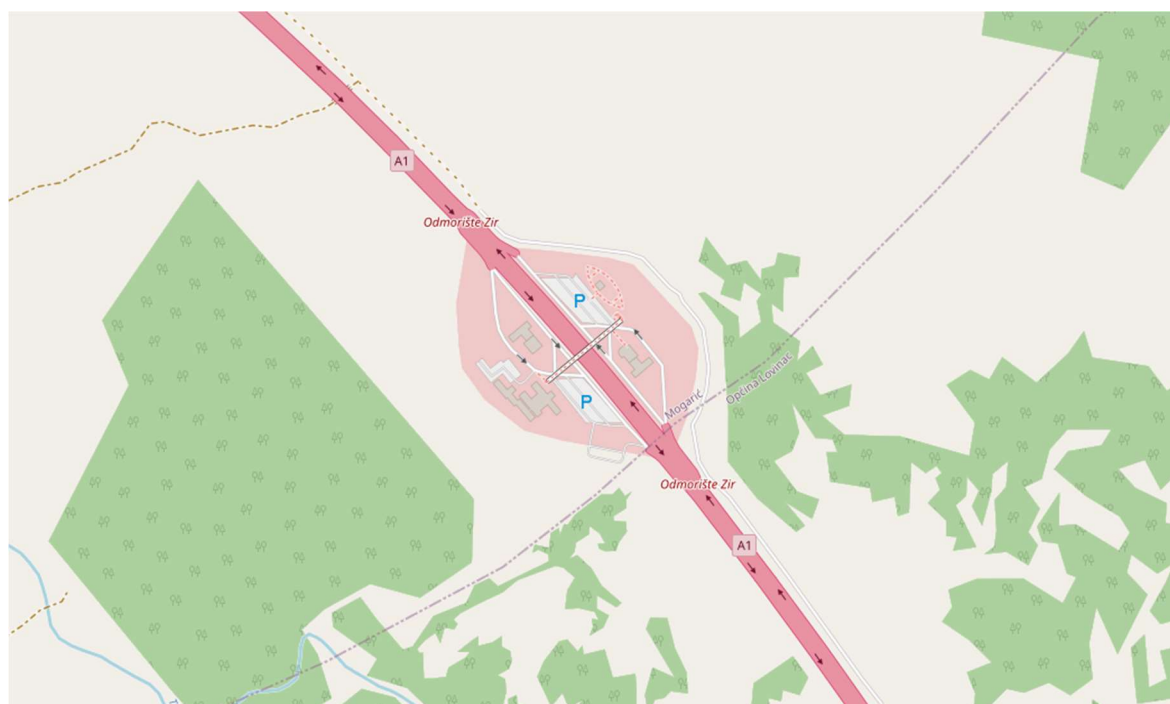
Slika 2 Mjesta anketiranja putnika/turista na hrvatskim autocestama (izvor: obrada autora)

2 Prikaz mikrolokacija anketiranja turista

1) Odmorište Desinec (Zagreb)

2) Odmorište Zir (Gospić)

3) Odmorište Gračenica (Popovača)

4) Odmorište Vrata Jadrana (Rijeka)

3 Troškovi projekta

RB	AUTOCESTA	DAN ANKETIRANJA	BROJ DANA I DATUM*	VRIJEME (8 sati)	BROJ ANKETARA	CIJENA PO SATU (€)	UKUPNO (€)
1	A1 Desinec (sjever)	1 radni dan	04.07., petak	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
	A1 Desinec (sjever i jug)	1 neradni dan	05.07., subota	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
2	A1 Zir ili Krka (istok)	1 radni dan	11.07., petak	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
	A1 Zir ili Krka (zapad)	1 neradni dan	12.07., subota	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
3	A3 Popovača Gračenica (sjever)	1 radni dan	18.07., petak	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
	A3 Popovača Gračenica (jug)	1 neradni dan	19.07., subota	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
4	A7 Vrata Jadrana (sjever)	1 radni dan	25.07., petak	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		
	A7 Vrata Jadrana (jug)	1 neradni dan	26.07., subota	od 08.00 h do 12.00 h	2+2		
				od 13.00 h do 17.00 h	2+2		

***Napomena: rezervni dani su u VIII mjesecu**

SVEUKUPNO (€)	
DAVANJA (SS) 18% (€)	
SVEUKUPNO (€)	
RASPOLOŽIVO NA PROJEKTU (€)	
TROŠKOVI PRIJEVOZA (GORIVO I CESTARINA)	
UKUPNO ZA ANKETIRANJE NETO (€)	
MINIMALNA SATNICA (€)	
SATNICA NA OVOM PROJEKTU (€)	

4 Pregled podataka o primarnom istraživanju (ankete vozača na autocestovnim pravcima)

U sljedećoj tablici daje se sažetak istraživanja uz dodatne napomene za voditelja ankete. Priloženi su i anketni obrasci na hrvatskom i engleskom jeziku.

Sažetak podataka o istraživanju

Populacija koju treba anketirati	- vozači osobnih vozila i/ili putnici, vozači motocikala, putničkih kombi vozila, kamp prikolica, kampera, malih dostavnih vozila, kamiona i šlepera - vozači autobusa i putnici iz autobusa se ne anketiraju!!
Metoda prikupljanja podataka	- dolazak na teren 15 min prije početka, s anketama, olovkama i mobitelom - kratkotrajna anketa vozača/putnika na parkiralištu - anketa se obavlja tijekom 1 dana u vremenu od 08 do 12, pauza 1 h, te od 13 do do 17 h (8 sati) - anketa se obavlja samo u krugu parkirališta ili u blizini parkirališta poštujući pravila prometne sigurnosti - metoda omogućava izravnu komunikaciju između anketara i ispitanika čime se postiže kvalitetnije istraživanje
Instrument	kratki upitnik (hrvatski i engleski) – priložen u nastavku
Sadržaj	vidljiv iz priloženog upitnika
Uzorak	- anketar treba odraditi najmanje 10 anketa na sat, 80 dnevno - ukupno treba napraviti minimalno 2.560 anketa
Vrijeme provođenja	vrijeme provođenja je VII mjesec, radnim i neradnim danom (ovisno o vremenskim uvjetima na terenu), rezervni dani su u VIII mjesecu
Procjena troškova	6.500,00 € bez PDV-a, anketari preko student servisa

Dodatne napomene za provedbu ankete:

- od potencijalnih anketara treba zatražiti dokaz da imaju iskustvo u provođenju ovakvih ili sličnih terenskih istraživanja (anketa), odnosno napravljenu edukaciju u Institutu za turizam
- anketa se provodi na način da anketar priđe vozilu i/ili vozaču (putniku) postavi pitanja iz anketnog upitnika
- procjena potrebnog broj anketara koje treba educirati je 4

- rad anketara na terenu treba organizirati u dvije smjene po 4 sata tijekom 9-satnog anketiranja (1 sat pauze)
- anketari moraju biti dobrog zdravstvenog stanja
- anketari moraju biti punoljetni, s preporukom da su stariji od 20 godina
- anketari se moraju služiti i engleskim jezikom
- Institut za turizam će za svakog anketara osigurati reflektirajući prsluk i akreditaciju na kojem je otisnuto (Prometna anketa – Traffic survey), uputstva, ankete, podložak i olovke

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

institute for tourism

PROMETNA ANKETA TRAFFIC SURVEY

Anketar: IME PREZIME

Popis anketara:

RB	IME I PREZIME	OIB	ADRESA	MOBILNI TELEFON	E-MAIL
1	IME PREZIME, voditelj				
2	IME PREZIME				
3	IME PREZIME				
4	IME PREZIME				
Rezerva 1	IME PREZIME				
Rezerva 1	IME PREZIME				

U nastavku se daje struktura i poželjan oblik anketnog upitnika na hrvatskom i engleskom jeziku

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

PROMETNA ISTRAŽIVANJA IPOMIT
ANKETA PUTNIKA / TURISTA

LOKACIJA

DATUM DAN

KOD ANKETARA VRIJEME ANKETIRANJA :

BROJ ANKETNOG LISTA

ISPUNJAVA ANKETAR VIZUALNIM PREGLEDOM VOZILA

- 1 Registarska oznaka HR druga
- 2 Vrsta vozila osobni automobil ☐ putnički kombi ☐
vozilo s kamp prikolicom ☐ kamper ☐
drugo ☐
- 3 Broj osoba u vozilu (uključujući vozača)
- 4 Broj djece u vozilu (uključujući vozača)
- 5 Broj bicikala / kućni ljubimci /

ISPUNJAVA ANKETAR - INTERVJU S PUTNIKOM / VOZAČEM

- 6 Koje je vaše stalno mjesto stanovanja (država/grad)?
 /
- 7 Odakle ste krenuli na ovo putovanje (država/grad)?
 /
- 8 Koje je krajnje odredište ovog putovanja (država/grad)?
 /
- 9 Koji je vaš glavni razlog ovog putovanja?
odmor ☐ posao ☐
posjet rodbini / prijateljima ☐ drugo ☐
- 10 U kojoj vrsti smještaja ćete boraviti ili ste boravili?
hotel ☐ vlastiti smještaj ☐
posjet rodbini / prijateljima ☐ kampovi ☐
privatni smještaj (apartman) ☐ drugo ☐
- 11 Koliko goriva ste kupili ili ćete ukupno kupiti u Hrvatskoj? litara
benzin ☐ dizel ☐ broj punjenja - električno vozilo hibrid ☐
- 12 Koliko kilometra ste napravili vozilom u RH ili ćete ukupno napraviti?
- 13 Jeste li koristili drugi način prijevoza?

UPUTE ZA ANKETARE

Plavi dio: anketar popunjava naziv lokacije, datum, dan (PON, UTO, SRI, ČET, PET, SUB, NED), kod anketara (dobiveni broj s dvije znamenke npr. 01 do 05), vrijeme anketiranja (sati i minute) te broj njegovog anketnog listića tijekom dnevnog anketiranja.

Zeleni dio: anketar treba biti što bliže vozilu na parkiralištu radi lakšeg vizualnog pregleda vozila. Stavljajući X za tablicu iz Republike Hrvatske ili upisuje kraticu zemlje iz koje vozilo dolazi. Najčešće se pojavljuju: **A** – Austrija, **B** – Belgija, **BIH** – Bosna i Hercegovina, **BG** – Bugarska, **MNE** – Crna Gora, **CZ** – Češka Republika, **DK** – Danska, **F** – Francuska, **GR** – Grčka, **I** – Italija, **RKS** – Kosovo, **H** – Mađarska, **NMK** – Sjeverna Makedonija, **NL** – Nizozemska, **N** – Norveška, **D** – Njemačka, **PL** – Poljska, **RO** – Rumunjska, **SK** – Slovačka, **SLO** – Slovenija, **SRB** – Srbija, **E** – Španjolska, **S** – Švedska, **CH** – Švicarska, **TR** – Turska, **GB** – Ujedinjeno kraljevstvo i **UA** – Ukrajina.

Bijeli dio: odnosi se na ispunjavanje upitnika pri razgovoru s vozačem i/ili putnicima, nakon zabilješki iz vizualnog pregleda istog vozila. Pitanje 6 - stalno mjesto stanovanja je ono u kojem anketirani ima prebivalište. Za državu se može upisati i kratica auto-oznake države iz prethodnog poglavlja. Pitanje 7 i 8 – stvarno mjesto odakle su krenuli na ovo putovanje te stvarno krajnje odredište. Pitanje 9, označiti s **X** ili opis. Pitanje 10 – značiti jedan odgovor. Pitanje 11 – bitno je da znamo koliko goriva/energije je kupio u Republici Hrvatskoj i koji pogon koristi njegovo vozilo. Pitanje 12 – probati dati grubu procjenu kilometara (jedna milja je 1,6 km). Pitanje 13 – tu pripada i javni prijevoz u destinaciji.

Ukoliko je turist stranac, uzima se anketa na engleskom. Pokušajte prvo provjeriti da li govori engleski ili se odabire drugi ispitanik.

LOCATION

DATE DAY

INTERVIEWER No.

SURVEY TIME :

SURVEY NUMBER

FILLED BY INTERVIEWER DURING VISUAL VEHICLE INSPECTION

- 1 License plate HR else
- 2 Vehicle type passenger car ☐ passenger van ☐
 vehicle with camper trailer ☐ camper ☐
 else
- 3 No of passenger in the vehicle (including the driver)?
- 4 No of children in the vehicle (including the driver)
- 5 No of bicycles / pets /

COMPLETED BY THE INTERVIEWER - INTERVIEW WITH THE PASSENGER / DRIVER

- 6 What is your permanent place of residence (country/city)?
 /
- 7 Where did you start this trip from (country/city)?
 /
- 8 What is the final destination of this trip (country/city)?
 /
- 9 What is your main reason for this trip?
 vacation ☐ business ☐
 visiting relatives/friends ☐ else
- 10 What type of accommodation will you be staying in or have you stayed in?
 hotel ☐ own accommodation ☐
 visiting relatives/friends ☐ camp ☐
 private accommodation (apartment) ☐ else
- 11 How much fuel have you bought or will you buy in total in Croatia? liters
 petrol ☐ diesel ☐ No of charges - electric vehicle ☐ hybrid ☐
- 12 How many km have you driven by vehicle in the RH or will you drive in total?
- 13 Did you use another mode of transportation?

5 Izvješće o provedenoj anketi i rezultatima ankete

Provoditelj anketnog istraživanja dužan je, nakon provođenja ankete i njene obrade, izraditi pisano izvješće o provedenoj anketi i njenim rezultatima.

Pisano izvješće treba minimalno sadržavati 3 cjeline:

- Opis provedenog istraživanja
- Rezultati istraživanja na temelju uzorka
- Rezultati istraživanja nakon ekspaniranja uzorka

Opis provedenog istraživanja

U sklopu ove cjeline/poglavlja potrebno je opisati tijek provođenja anketnog istraživanja. Neki od važnih segmenata koje treba obuhvatiti su:

- dani anketiranja i opis vremenskih prilika
- broj anketiranih vozača/turista/putnika na pojedinom anketnom mjestu (po danima anketiranja)
- broj anketiranih vozača na pojedinom anketnom mjestu (po danima anketiranja)
- ukupan broj angažiranih anketara
- broj angažiranih anketara na pojedinom anketnom mjestu i po smjenama
- suradnja s Hrvatskim autocestama
- zapažanja o provedenom anketiranju (reakcija vozača/putnika/turista sigurnost anketara i slično)
- eventualne poteškoće tijekom provedbe istraživanja
- fotodokumentacija s pojedinog anketnog mjesta

Rezultati istraživanja na temelju uzorka

U sklopu ove cjeline/poglavlja potrebno je predložiti rezultate anketnog istraživanja isključivo na temelju uzorka anketiranih vozača. Važni podaci koje treba obuhvatiti su:

- broj vozila s hrvatskim registarskim oznakama
- broj vozila sa stranim registarskim oznakama (razvrstano po zemljama)
- broj i udjeli (%) vozila po vrsti vozila
- prosječan broj osoba u vozilu (ukupno za sva anketirana vozila)
- broj i udjeli (%) vozila prema izvorištu putovanja (županije i države)³

³ Za putovanja koja imaju izvorište u Hrvatskoj iskazuju se podaci prema županijama u kojoj je putovanje započelo, a za putovanja koja imaju izvorište izvan Hrvatske prema državama u kojoj je putovanje započelo

- broj i udjeli (%) vozila prema odredištu putovanja (županije i države)⁴
- broj i udjeli (%) vozila prema glavnim razlozima putovanja
- broj i udjel putnika koji su boravili u hotelu ili privatnom smještaju (broj vozila x prosječan broj osoba u vozilu)
- broj i udjel putnika koji su boravili u vlastitoj kući, vikendici, kod rodbine ili prijatelja** (broj vozila x prosječan broj osoba u vozilu)
- broj i udjel putnika koji nisu noćili u Hrvatskoj (broj vozila x prosječan broj osoba u vozilu)

Prethodno navedene podatke treba zasebno iskazati za sva anketirana mjesta te skupno.

Rezultati istraživanja nakon ekspandiranja uzorka

Da bi se dobili podaci koji se odnose na ukupan promet vozila na pojedinom anketnom mjestu, potrebno je podatke prikupljene anketom (uzorak) ekspandirati na ukupan broj vozila. Podatak o ukupnom broju vozila koji je u pojedinom danu prošao pojedinom naplatnom postajom evidentiraju Hrvatske autoceste, i to po skupinama vozila (skupine vozila su: IA, I, II, III, IV). Ekspanziju uzorka treba napraviti za svako anketno mjesto pojedinačno pridružujući svakoj vrsti vozila iz ankete odgovarajući faktor ekspanzije, kako slijedi:

Faktor F1 (primjenjuje se za osobno vozilo, motocikl, putnički kombi i malo dostavno vozilo)

F1 - izbrojani dnevni promet skupina vozila (IA+I)* / broj anketiranih vozila (osobno vozilo + motocikl + putnički kombi + malo dostavno vozilo)

Faktor F2 (primjenjuje se za vozila s kamp prikolicama i kampere)

F2 - izbrojani dnevni promet skupine vozila II* / Broj anketiranih vozila (kamp prikolice + kamperi)

Faktor F3 (primjenjuje se za kamione s 2 ili 3 osovine)

F3 - izbrojani dnevni promet skupine vozila III* / broj anketiranih kamiona

Faktor F4 (primjenjuje se za šlepere)

F4 - izbrojani dnevni promet skupine vozila IV* / broj anketiranih šlepera

Oznaka* se odnosi na službeni podatak Hrvatskih autocesta o izbrojanom prometu pojedine skupine vozila na izlazu iz autoceste (naplatnoj postaji) u danu anketiranja (0-24 h).

Nakon ekspandiranja podataka dobivenih iz ankete (uzorak), rezultate istraživanja treba prikazati na isti način kao što je to napravljeno s uzorkom.

⁴ Za putovanja koja imaju odredište u Hrvatskoj iskazuju se podaci prema županijama u kojoj putovanje završava, a za putovanja koja imaju odredište izvan Hrvatske prema državama u kojoj putovanje završava

Podaci koje treba obuhvatiti su:

- broj vozila s hrvatskim registarskim oznakama
- broj vozila sa stranim registarskim oznakama
- broj i udjeli (%) vozila po vrsti vozila
- prosječan broj osoba u vozilu (ukupno za sva anketirana vozila)
- broj i udjeli (%) vozila prema izvoru putovanja (županije i države)⁵
- broj i udjeli (%) vozila prema odredištu putovanja (županije i države)⁶
- broj i udjeli (%) vozila prema glavnim razlozima putovanja
- broj i udjel putnika koji su boravili u hotelu ili privatnom smještaju (broj vozila x prosječan broj osoba u vozilu)
- broj i udjel putnika koji su boravili u vlastitoj kući, vikendici, kod rodbine ili prijatelja (broj vozila x prosječan broj osoba u vozilu)
- broj i udjel putnika koji nisu noćili u Hrvatskoj (broj vozila x prosječan broj osoba u vozilu)

Prethodno navedene podatke treba zasebno iskazati za sva mjesta anketiranja i to za svaki dan anketiranja.

⁵ Za putovanja koja imaju izvor u Hrvatskoj iskazuju se podaci prema županijama u kojoj je putovanje započelo, a za putovanja koja imaju izvor izvan Hrvatske prema državama u kojoj je putovanje započelo

⁶ Za putovanja koja imaju odredište u Hrvatskoj iskazuju se podaci prema županijama u kojoj putovanje završava, a za putovanja koja imaju odredište izvan Hrvatske prema državama u kojoj putovanje završava